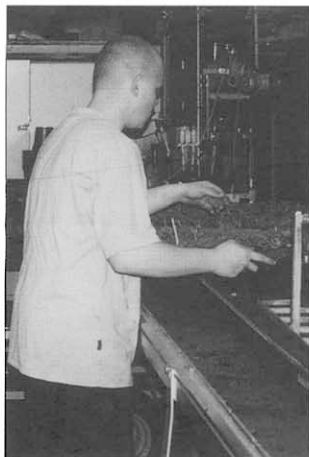

Het sierteeltdoel van Dirk Deccru en Griet Leroy ligt in de Ondankstraat te Oostnieuwkerke. De straatnaam is een allesbehalve toepasselijke naam voor dit koppel. Hun engagement ligt op vele terreinen. Eén daarvan is de regelmatige opvang van jongeren met problemen. Ondanks de drukte – het warme weer in maart heeft de groei en een aantal bestellingen versneld – maken beiden graag tijd voor een babbel over hun ervaringen en visie.

Groene zorg, letterlijk tussen de bloemen

Patrick (fictieve naam) werkt wel graag met planten. Een verblijf bij Griet en Dirk ervaart hij niet als een straf.

Spontaan gegroeid

Dirk nam het ouderlijk bedrijf over van zijn ouders in 1986. Griet met een verleden als KIJ-vrijgestelde stapte in 1993 tegelijkertijd in het huwelijks- en bedrijfsbootje. Ondertussen is het bedrijf in een aantal stappen geëvolueerd van 2000 m² naar 11.000 m². Toen Griet en Dirk trouwden, was er één vast personeelslid. Vanaf 1996 zijn er twee personeelsleden en in drukke perioden wordt zowel op PWA- als op seizoensarbeid beroep gedaan. Niet alleen het bedrijf groeide maar ook het gezin dat nu drie kinderen telt, Stijn, Tine en Stef.

Op het bedrijf worden cyclamen, primula's, violen gekweekt en het hele voorjaarsassortiment zoals geraniums, perk-, terras-, en hangpotplanten. Griet en Dirk kiezen bewust voor een breed assortiment. De afzet gaat niet via de veiling maar voornamelijk rechtstreeks naar groothandel en tuincentra. Een groot deel wordt in eigen beheer aan de klant geleverd. Een deel gaat ook via een transporteur. Zij proberen zoveel mogelijk een vaste afzet te creëren in de regio

Dirk en Griet hebben, naast hun sierteeltdoel, een engagement inzake opvang van probleemjongeren.

die zich uitstrekt over Oost- en West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk.

Werk genoeg dus op het bedrijf, maar toch zorgen zij reeds acht jaar regelmatig voor de opvang van een probleemjongere. Dit is voor een stuk spontaan gegroeid. Een werknemster van het Oranjehuis (en vriendin van Dirk) had de vraag gesteld of Dirk en Griet niet geïnteresseerd waren om af en toe, in het kader van een pedagogische maatregel, jongeren op te vangen. Zij wist dat Griet vertrouwd was met de doelgroep van jongeren waarmee men in het Oranjehuis werkt. Griet heeft een opleiding gevolgd voor maatschappelijk assistente en leidde ook vakantiekampen met zo'n jongeren. Zij heeft dus ervaring in het omgaan met deze doelgroep. Griet was juist zwanger toen ze de vraag kregen om jongeren op te vangen, er werd dus nog evenjes gewacht maar vrij vlug na de geboorte van Stijn kwam voor de eerste keer een jongere op hun bedrijf.

Duidelijke maar flexibele afspraken

Het Oranjehuis is vragende partij in dit opvangsysteem. Als er iets gebeurt in het Oranjehuis – er lopen een aantal dingen verkeerd of de jongere houdt zich niet aan de afspraken – komt er een telefoontje vanuit het Oranjehuis met de vraag of het op dat moment haalbaar is voor Dirk en Griet. Indien ja, worden dadelijk een aantal concrete afspraken gemaakt. Het feit dat de jongere op een land- of tuinbouwbedrijf moet gaan werken, is dus een soort pedagogische maatregel of vorm van straf. Maar het is meer dan louter een straf; voor de jongere in kwestie is het meestal goed dat hij een tijdje wegkan uit het huis en de specifieke problemen. Maar, er zijn ook momenten dat Griet en Dirk geen zin hebben om een vraag van het Oranjehuis.

De afspraken verschillen van jongere tot jongere, naargelang de situatie. Bij het bezoek was bijvoorbeeld Patrick (fictieve naam) op het bedrijf. Hij komt gedurende vier weken telkens twee volle dagen, inclusief overnachting. Patrick heeft immers een leercontract en moet twee dagen in de week werken. Noch het Oranjehuis noch Patrick willen het risico lopen dat hij deze job verliest, maar anderzijds moest men Patrick toch een sanctie opleggen, vandaar deze afspraak. Dit voorbeeld maakt duidelijk dat altijd gekken wordt of het haalbaar is voor de jongere. Tegelijkertijd moet het ook werkbaar zijn voor Griet en Dirk. Zij zijn bereid de jongere ook 's avonds en 's nachts op te vangen. Dit is volgens hen juist het meest waardevolle binnen het systeem, als met name de jongere gedurende een paar dagen volledig weg is uit het milieu waar de problematiek zich stelt.

Griet en Dirk hebben als opdracht de jongere aan het werk te zetten, te zorgen voor een verantwoorde tijdsbesteding en vooral continuïteit te bieden in een normale gezinssituatie. Vooral dit laatste is heel belangrijk. Doordat de jongere blijft overnachten, is er ook gelegenheid voor een diepgaand gesprek. Dit hangt volledig af van de jongere, of hij of zij daar al of niet toe bereid is.

Functioneren in een doorsneegezin

Griet en Dirk zien de jongeren die bij hen terechtkomen niet echt als probleemjongeren. Het gaat soms niet goed met hen maar dit is zeker niet altijd hun eigen fout. Het heeft dikwijls te maken met de moeilijke gezins- en omgevingsituatie. Daarom is het zo belangrijk dat deze jongeren leren hoe een doorsneegezin functioneert, hoe problemen opgevangen worden, hoe ouders en kinderen met elkaar omgaan, hoe een koppel met mekaar discussieert. De meerwaarde voor het koppel is dat de jongeren gratis op het bedrijf werken. Het voordeel bij hen, stelt Griet, is dat de werkopdrachten op hun bedrijf vrij eenvoudig zijn. De jongeren hebben natuurlijk wat tijd nodig om te wennen maar kunnen vrij snel meedraaien in een aantal routinewerkjes.

En, het klikt wel goed tussen hen beiden en de jongeren. Toch moeten ze er soms veel tijd en energie insteken om de jongere te motiveren om te werken. Als de jongere aankomt op het bedrijf is het belangrijk dat men tijd neemt voor een aantal afspraken: wie zijn wij, wie ben jij, wat kan je van ons verwachten, wat verwachten wij van jou. Deze fase om de jongeren op hun gemak te stellen, is essentieel want het blijft voor beide partijen wennen. De jongere is vreemd voor het bedrijf en het gezin, het gezin en het bedrijf zijn vreemd voor de jongere.

De kinderen van Griet en Dirk kunnen intussen goed met dit systeem om. Dikwijls zijn de kinderen voor de jongere ook de aanleiding om over een aantal problemen te praten. Dat kinderen meestal een verzachtende invloed hebben op de jongere, had Griet ook reeds ervaren tijdens de vakantiecampen. De kinderen van Griet en Dirk zelf zien op die manier reeds op jonge leeftijd dat alles niet zo evident is en krijgen als het ware automatisch een stuk bewustmaking mee, bijvoorbeeld inzake drugsproblematiek of alcoholmisbruik.

Oververgeen positieve ervaringen

Goede afspraken met de betrokken instelling zijn noodzakelijk. Het Oranjehuis is altijd bereikbaar.

Verloopt het verblijf niet helemaal naar wens, dan komen ze de jongere terughalen, maar Griet en Dirk hebben daar tot nog toe geen gebruik van gemaakt. In principe mag de jongere geen contact hebben met de buitenwereld maar in het gsm-tijdperk is dit niet evident. Het is de bedoeling dat de jongere voor korte tijd volledig uit zijn dagelijkse leefomgeving is en het is zeker niet de bedoeling dat er vrienden of ouders van de jongeren op het bedrijf arriveren. "Er zijn natuurlijk ook al minder positieve ervaringen geweest", geven Griet en Dirk toe. "Je moet ermee rekening houden dat dit kan gebeuren en proberen problemen sereen op te lossen."

Griet en Dirk hebben dikwijls het gevoel dat dergelijke jongeren niet thuishoren in een instelling. Bij hen op het bedrijf functioneren ze vrij goed. Probleemjongeren samenbrengen in een groep kan tot nog meer problemen leiden. Anderzijds zijn er, naast de instellingen, weinig geschikte opvangmogelijkheden. Meer jongeren zouden in een doorsneegezin moeten kunnen geplaatst worden, maar het is natuurlijk een zware opgave voor het opvanggezin; daarom is het ook logisch dat de opvang beperkt blijft. Als de jongere opnieuw vertrekt, probeert Griet tijdens een evaluatiegesprek de sterke kanten van de jongere te benadrukken. Deze jongeren worden te vaak met hun neus op hun negatieve aspecten gedrukt. Soms vertellen jongeren in vertrouwen zaken waardoor Griet en Dirk de situatie van de jongere beter kunnen inschatten of zelfs signalen kunnen geven aan het opvanggehuus.

Beide partijen tevreden

Als we Patrick vragen naar zijn ervaringen, blijkt hij best tevreden over de opvang op het bedrijf van Dirk en Griet. Patrick is nu zeventien en heeft een tijdje in het Oranjehuis doorgebracht. Sinds hij in het middelbaar onderwijs zit, is hij reeds vijf keer veranderd van school. Hij mocht weer thuis wonen maar aangezien hij specifieke afspraken niet nakwam, heeft hij gedurende vier weken telkens twee dagen op het bedrijf doorgebracht. Patrick vindt dit niet zo erg, hij werkt graag met planten, liever dan met dieren. Bovendien beseft hij dat als hij niet meewerkt, hij nog een zwaardere sanctie krijgt. Hoe dan ook, een verblijf bij Griet en Dirk ervaart hij zelfs niet als straf. Hij vindt het ook niet erg om te overnachten als het maar voor een dagje of twee is. "Als bed en eten in orde zijn, stel ik niet veel eisen", voegt hij er nog aan toe. Griet heeft het graag als ze goed en veel eten want dit is een teken dat ze zich goed voelen of 'jeunen' op zijn West-Vlaams gezegd.

In de beginperiode hebben Dirk en Griet want moeten wennen aan het systeem maar zij ervaren de opvang van probleemjongeren nu als een aangename ervaring en zeker niet als een last. Wie Dirk en Griet enthousiast bezig ziet, geloof hen op hun woord.

– Lut De Bruyne

Samenwerking met land- en tuinbouwgezinnen

zvw Oranjehuis is een organisatie in het kader van de bijzondere jeugdzorg en sinds dertig jaar gevestigd in Heule, bij Kortrijk. Zij bieden opvang en begeleiding aan jongeren tussen twaalf en achttien jaar. Hierbij willen zij een zinvolle tijdsbesteding realiseren voor hun jongeren en proberen hiervoor samen te werken met land- en tuinbouwgezinnen. Deze jongeren hebben er regelmatig nood aan om de dagelijkse sleur te doorbreken. Tezelfder tijd kunnen de jongeren een aangename hulp betekenen op het bedrijf. De samenwerking tussen het Oranjehuis en het bedrijf kan op heel diverse manieren.

INFORMATIE – Katrien Verhulst, tel 056 35 59 57 of 056 35 88 76, e-mail: info@oranjehuis.be.